

vendig. Hvis vi stod overfor det Forhold, som vi burde staa overfor, at man var skredet til Opfyldelse af Grundlovens Løfteparagraf, kunde jeg meget vel forstaa, at Mennesker, som var Tilhængere af et independentisk Kirkesyn, i det Tilfælde vilde sige: Vi kan ikke længere tilhøre denne Folkekirke, fordi dens Forfatning hviler paa kirkelige Principper, som vi ikke godkender. Det var forstaaeligt, og jeg er heller ikke i Tvivl om, at der i saa Fald hos os som i andre evangeliske Lande hos en Del Mennesker vilde være tilstrækkelig Stemning for at danne independentiske Menigheder, men at danne independentiske Menigheder paa det Grundlag, som Clausen-Bagge forsøgte at danne en Menighed paa, maatte, kan man vel forstaa, føre til et pauvert Resultat. Følgen var ogsaa, at kun et Mindretal af Valgmenigheden fulgte ham, og det er for dette lille Mindretal og dets Præsts Vedkommende, at vi nu skal skride til at give en Lov, som man i alt Fald maa sige repræsenterer en ganske indgribende Fornyelse i vor Lovgivning med Hensyn til Kirken. Det er det første, man uvilkaarlig forundrer sig over, da man tilmed ser, at denne Lov, hvad jeg for øvrigt af andre Grunde ikke misbilliger, er gjort almindelig, saaledes at vi maa skønne, at en saadan Lov, hvis den gennemføres, i Fremtiden kan føre til, at lignende, man kan vel sige, ubesindige og ret grundløse smaa Menighedsdannelser vil komme i Stand.

Den anden Grund til Forundring, som dette Lovforslag giver, er, at den samme Valgmenighedspræst, Clausen-Bagge, ved den Lejlighed, jeg omtalte før, Mødet i Skern, saa bestemt udtalte sin, man kan sige, Foragt for det, som man kan kalde den materielle Støtte indenfor Statskirken. Overfor os, der har fremsat et Program for Folkekirkens Frigørelse, hvori vi ogsaa taler om, at vi ønsker at bevare de Ejendele, der tilkommer Folkekirken, i Fremtiden, i alt Fald en kvotamæssig Del deraf, betonedede han meget stærkt sin Foragt overfor dette og brugte meget stærke Udtryk i den Henseende, jeg tror endogsaa han brugte Udtrykket: ikke en rød Øre vilde han og hans Menighed modtage fra Statens Side. I hvert Fald viste han sig som en Mand, der var en stærk og ivrig Tilhænger af det, man kalder „Self-supporting Systemet“ eller „Voluntaristsystemet“ paa det økonomiske Omraade. Det forbavser unægtelig, at det netop skal være ham og hans Menighed, der giver Anledning til dette Lovforslag, som i Virkeligheden betyder, at en lille Frimenighed søger om en væsentlig materiel Støtte fra Folke-

kirken Side. Nu kan man sige, at der staa i Lovforslaget, at han og hans Menighed skal betale for det, men enhver maa dog være klar over, at det betyder en enorm Støtte, hvis en Menighed, lad os sige, paa 10 Familier bliver fritaget for at bygge et eget Kirkehus, navnlig under de nuværende Forhold, og kangaa ind i en Folkekirkebygning fiks og færdig og kan benytte den imod at betale en Afgift derfor. Det er i Virkeligheden ikke alene en stærk materiel Støtte, der søges, men man kan være ganske overbevist om, at der gennem det, der her søges, i Virkeligheden ogsaa gives en virkelig stærk aandelig Støtte, idet det nemlig for en stor Mængde Mennesker i Danmark vil være en stærk Garanti for denne Menighed, at den overhovedet faar Lov til at være til Huse i Folkekirkens gamle Forsamlingslokaler.

Dette er altsaa Anledningen til denne Lov. Naar vi saa ser paa Lovforslaget, maa jeg sige, at jeg finder det anerkendelsesværdigt moderat, og at det konservative Folkeparti, skønt uden nogen Begejstring, kan erklære sig villigt til at støtte Ministeren, da det, som Lovforslaget reelt gaar ud paa, ikke principielt indeholder en Krænkelse af det, vi fra konservativ Side ønsker at kæmpe for med Hensyn til Folkekirken. I det konservative Folkepartis Program med Hensyn til Folkekirken staaar det udtrykkeligt omtalt, at vi ønsker at bevare Kirken paa evangelisk-luthersk Grund og vil kæmpe for saa vidt muligt at bevare de gamle Forhold indenfor Kirken i saa Henseende. Nu er der her Tale om Frimenigheder, der virkelig deler den evangelisk-lutherske Tro sammen med Folkekirken. Deres evangelisk-lutherske Præg garanteres af de kirkelige Organer. Hvis der var Tale om det, som den højtærede Kirkeminister i sin Forelæggelsestale slog paa, at han havde ønsket at foreslaa, at Ministeren skulde have Afgørelsen, for at der kunde komme større Ensartethed over Afgørelserne i de 7 Stifter med Hensyn til, hvilke Frimenigheder der kunde betragtes som evangelisk-lutherske, saa maa jeg paa mit Partis Vegne sige, at vi selvfølgelig maatte modsætte os det til det yderste, da vor Anerkendelse af den højtærede Ministers Forstaaelse af det evangelisk-lutherske er saare ringe. I Virkeligheden har Ministeren med anerkendelsesværdig Moderation stillet sig paa det, som er det korrekte, kirkeligt set, at lade Biskopperne afgøre, hvad der forstaaes ved evangelisk-luthersk, og saaledes overlade det til de virkelige kirkelige Organer at foretage saadanne